

Vergaderjaar 2021–2022

36 183

Wijziging van de begrotingsstaat van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (VII) voor het jaar 2022 (Derde incidentele suppletoire begroting inzake huisvestingspakket migratiecrisis)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

A ARTIKELGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVOORSTEL

Wetsartikelen 1 tot en met 3

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 2.3, eerste lid, van de Comptabiliteitswet 2016 elk afzonderlijk bij wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2022 wijzigingen aan te brengen in de departementale begrotingsstaat van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Normaliter wordt nieuw beleid in uitvoering genomen nadat de Staten-Generaal de begrotingswet heeft geautoriseerd. Aangezien het maatregelenpakket dat in deze derde incidentele suppletoire begroting 2022 is opgenomen in het belang van het Rijk is, en niet kan wachten tot formele autorisatie van beide Kamers der Staten-Generaal, zal het kabinet de uitvoering van de maatregel starten. Hiermee wordt gehandeld conform lid 2 van artikel 2.27 van de Comptabiliteitswet 2016. Over de indiening van deze derde incidentele suppletoire begroting is uw Kamer op 30 augustus geïnformeerd via de Kamerbrief «Budgettaire gevolgen maatregelenpakket versnelling woningbouw i.v.m. asielcrisis».

Op 26 juli 2022 is de tweede incidentele suppletoire begroting 2022 van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties naar de Tweede Kamer verzonden (Kamerstukken II 2021/22, 36177, nr. 1). De behandeling in de Staten-Generaal heeft nog niet plaatsgevonden. Om deze reden zijn de in de begrotingsstaat opgenomen standen in de kolom «Mutaties eerste suppletoire begroting» en de in de tabellen in de artikelsgewijze toelichting opgenomen kolom «Stand eerste suppletoire begroting» nog niet definitief.

De in de begrotingsstaten opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht.

Mede namens de Minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening,
De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
H.G.J. Bruins Slot

B ARTIKELGEWIJZE TOELICHTING BIJ DE BEGROTINGSARTIKELN

1. Leeswijzer

Uitgangspunt bij de tabel budgettaire gevolgen van beleid is dat per artikel de beleidsmatige en technische mutaties toegelicht worden, die groter dan of gelijk zijn aan de ondergrens zoals deze in de Rijksbegrotingsvoorschriften (RBV) zijn opgenomen, de zogenaamde staffel. In het kader van transparantie of anderszins kan het voorkomen dat mutaties beneden deze ondergrenzen ook worden toegelicht.

Tabel 1 Ondergrenzen conform RBV 2022

Artikel	Beleidsmatige mutaties (ondergrens in € miljoen)	Technische mutaties (ondergrens in € miljoen)
1. Openbaar bestuur en democratie	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 4 mln. Ontvangsten: 2 mln.
2. Nationale Veiligheid	Verplichtingen/Uitgaven: 5 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 10 mln. Ontvangsten: 2 mln.
3. Woningmarkt	Verplichtingen/Uitgaven: 10 mln. Ontvangsten: 5 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 20 mln. Ontvangsten: 10 mln.
4. Energietransitie gebouwde omgeving en bouwkwaliteit	Verplichtingen/Uitgaven: 5 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 10 mln. Ontvangsten: 2 mln.
5. Ruimtelijke ordening en omgevingswet	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 4 mln. Ontvangsten: 2 mln.
6. Overheidsdienstverlening en informatiesamenleving	Verplichtingen/Uitgaven: 5 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 10 mln. Ontvangsten: 2 mln.
7. Werkgevers- en bedrijfsvoeringsbeleid	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 4 mln. Ontvangsten: 2 mln.
9. Uitvoering Rijksvastgoedbeleid	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 2 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 4 mln. Ontvangsten: 4 mln.
10. Groningen versterken en perspectief	Verplichtingen/Uitgaven: 10 mln. Ontvangsten: 5 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 20 mln. Ontvangsten: 10 mln.
11. Centraal apparaat	Verplichtingen/Uitgaven: 5 mln. Ontvangsten: 2 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 10 mln. Ontvangsten: 4 mln.
12. Algemeen	Verplichtingen/Uitgaven: 1 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 2 mln.
13. Nog onverdeeld	Verplichtingen/Uitgaven: 1 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 2 mln.

2. Beleidsartikelen

2.1 Artikel 3. Woningmarkt

Tabel 2 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 3. Woningmarkt (bedragen x € 1.000)

Artikel 3. Woningmarkt	Stand vastgestelde begroting 2022 ¹	Stand eerste suppletoire begroting ²	Mutaties derde incidentele suppletoire begroting	Stand derde incidentele suppletoire begroting	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026	Mutatie 2027
Verplichtingen	4.592.084	5.041.226	193.450	5.234.676	143.900	3.600	3.600	1.400	0

Artikel 3. Woningmarkt	Stand vastge- stelde begroting 2022 ¹	Stand eerste supple- toire begroting ²	Mutaties derde incidentele supple- toire begroting	Stand derde incidentele supple- toire begroting	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026	Mutatie 2027
Uitgaven	4.662.089	5.111.231	193.450	5.304.681	143.900	3.600	3.600	1.400	0
3.1 Woningmarkt	4.522.522	4.469.226	0	4.469.226	0	0	0	0	0
Subsidies (regelingen)									
Bevordering eigen woning- bezit	4.800	4.800	0	4.800	0	0	0	0	0
Woningmarkt	3.206	13.382	0	13.382	0	0	0	0	0
Opdrachten									
Woningmarkt	3.625	3.625	0	3.625	0	0	0	0	0
Inkomensoverdrachten									
Huurtoeslag	4.498.985	4.428.339	0	4.428.339	0	0	0	0	0
Bijdrage aan ZBO's/RWT's									
Woningmarkt	3.022	3.022	0	3.022	0	0	0	0	0
Bijdrage aan agentschappen									
Dienst van de Huurcommis- sie	7.414	14.368	0	14.368	0	0	0	0	0
Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken									
Financiën (IXB)	500	500	0	500	0	0	0	0	0
Infrastructuur en Waterstaat (XII)	970	1.190	0	1.190	0	0	0	0	0
3.3 Woningbouw	139.567	642.005	193.450	835.455	0	0	0	0	0
Subsidies (regelingen)									
Binnenstedelijke Transforma- tiefaciliteit	0	22.000	0	22.000	0	0	0	0	0
Caribisch Nederland	0	1.400	0	1.400	0	0	0	0	0
Garanties									
Herplaatsingsgarantie	0	0	20.000	20.000	0	0	0	0	0
Opdrachten									
Woningbouwimpuls	250	350	0	350	0	0	0	0	0
Woningbouw	0	2.120	0	2.120	0	0	0	0	0
Tijdelijke uitvoeringsorgani- satie	0	6.000	0	6.000	0	0	0	0	0
Bijdrage aan medeoverhe- den									
Woningbouwimpuls	79.084	360.051	0	360.051	0	0	0	0	0
Ouderenhuisvesting	20.000	20.000	0	20.000	0	0	0	0	0
Flexpools	0	40.000	0	40.000	0	0	0	0	0
Kwetsbare groepen	40.000	40.000	0	40.000	0	0	0	0	0
Woondeals	0	6.500	0	6.500	0	0	0	0	0
Flexwoningen	0	25.000	- 20.000	5.000	0	0	0	0	0
Wadden	0	5.000	0	5.000	0	0	0	0	0
Versnelling huisvesting	0	100.000	0	100.000	0	0	0	0	0
Overlooplocaties	0	0	96.000	96.000	0	0	0	0	0
Bijdrage aan agentschappen									
Woningbouwimpuls	233	0	0	0	0	0	0	0	0
RVO	0	8.384	0	8.384	0	0	0	0	0
RVB	0	2.200	97.450	99.650	143.900	3.600	3.600	1.400	0
Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken									
Raad van State (IIB)	0	3.000	0	3.000	0	0	0	0	0
Ontvangsten	354.100	367.000	0	367.000	140.300	95.000	0	0	0

¹ Stand is inclusief de ontwerpbegroting (Kamerstukken II 2021/22, 35 925 VII, nr. 1), de nota van wijziging op de ontwerpbegroting (Kamerstukken II 2021/22, 35 925 VII, nr. 50), de amendementen op de ontwerpbegroting (Kamerstukken II 2021/22, 35 925 VII, nr. 12; Kamerstukken II 2021/22, 35 925 VII, nr. 52) en de eerste incidentele suppletoire begroting (Kamerstukken II 2021/22, 36 018 VII, nr. 1).

² Stand is inclusief de nota van wijziging op de eerste suppletoire begroting (Kamerstukken II 2021/22, 36 120 VII, nr. 3) en de tweede incidentele suppletoire begroting (Kamerstukken II 2021/22, 36 177, nr. 1).

Toelichting

3.3 Woningbouw

Garanties

Herplaatsingsgarantie

Het Rijk verkent en werkt samen met gemeenten en woningcorporaties een financiële herplaatsingsgarantie uit. Hiermee wordt aan gemeenten, corporaties en andere woningmarktpartijen meer zekerheid geboden over de herplaatsing en exploitatie van de woningen. Er kunnen hierdoor sneller investeringsbeslissingen worden genomen. In afwachting van de nadere uitwerking van deze regeling en de beoordeling volgens het beleidskader voor risicoregelingen, worden de middelen geplaatst op de aanvullende post van het Ministerie van Financiën. Eventuele restricties zullen evenredig worden verdeeld over het Rijk, woningcorporaties en gemeenten. Daarnaast wordt er € 20 mln. beschikbaar gesteld binnen de begroting van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK). Hiervoor vindt een reallocatie plaats.

Bijdrage medeoverheden

Flexwoningen

Er wordt € 20 mln. gerealiseerd binnen de begroting van BZK voor de Herplaatsingsgarantie.

Overlooplocaties

In samenwerking met gemeenten wordt een fysieke herplaatsingsgarantie ingericht voor het tijdelijk plaatsen en mogelijk exploiteren van flexwoningen. Deze locaties kunnen worden benut wanneer er nog geen zekerheid bestaat over de (her)plaatsing van woningen elders, bijvoorbeeld omdat een vergunningstraject nog niet is afgerond.

Bijdrage aan agentschappen

RVB

Het Rijksvastgoedbedrijf (RVB) zal in 2022 gaat een opdracht uitzetten waarmee zij 2.000 flexwoningen gaan kopen. Deze woningen worden vervolgens verkocht aan corporaties, gemeenten en andere potentiële afnemers. Door spoedig een inkooporder te plaatsen, kan de productiecapaciteit van flexwoningen worden benut en verder gestimuleerd. Naast de inzet op flexwoningen zal het Rijksvastgoedbedrijf enkele bestaande en te verwerven panden laten transformeren. Hierdoor kunnen deze panden als tussenvoorziening worden ingezet voor de huisvesting van statushouders. Binnen deze reeks worden ook de apparaats- en coördinatiekosten van het Rijksvastgoedbedrijf gedekt.